

Utrecht, 17 november 2025

Geachte heer Buma,

In het midden van Nederland werken we als Metropoolregio Utrecht (MRU)¹ en de Economic Board Utrecht (EBU) aan het creëren van maatschappelijke én economische waarde voor héél Nederland. Onze centrale ligging, economische dynamiek en vele voorzieningen maken ons aantrekkelijk voor mensen en bedrijven. We zijn een van de snelst groeiende regio's van Nederland. Dit biedt Nederland veel kansen, maar brengt tegelijkertijd ook uitdagingen met zich mee. Wij vragen uw aandacht voor:

Woningbouw

In de komende 15 jaar maakt de MRU ruim 165.000 extra woningen mogelijk. Daarmee dragen we flink bij aan de nationale woningbouwambities. We bouwen zowel op grootschalige woningbouwlocaties als bij Regiopoorten rond regionale ov-knooppunten. Zo benutten we alle kansen voor duurzame verstedelijking. De woningbouw staat in de Utrechtse regio echter flink onder druk. Wij lopen aan tegen de grenzen van het elektriciteitsnetwerk, de beschikbare hoeveelheid drinkwater en hebben te maken met vastgelopen vergunningverlening. Wij wijzen u als informateur graag op het belang van:

- Het mogelijk maken van structurele financiering van toekomstbestendige woningbouw, inclusief de meerkosten van netbewuste nieuwbouw, water/bodem sturend en voldoende groen.
- Het met spoed aanpakken van netcongestie via versnelde realisatie van hoogspanningsstations (zoals in onze regio Amersfoort-Noord en Utrecht-Noord) en door slimmer gebruik te maken van ons elektriciteitsnet (zoals sturen achter de meter en flextarieven). Dit vereist tenminste continuering van de financiële middelen voor provincies en gemeenten (CDOKE).
- Een duidelijk reguleringskader voor circulair en toekomstbestendig bouwen, aansluitend bij aanstaande EU-regelgeving en de Nederlandse en Europese klimaatdoelen.
- Een geborgde aanpak die leidt tot natuurherstel waardoor Nederland weer van het slot gaat.

Bereikbaarheid

De MRU is de plek waar verbindingen tussen alle landsdelen bij elkaar komen. We dreigen echter vast te lopen. Bereikbaarheid van de MRU is randvoorwaardelijk voor de woningbouw en werklocaties in onze regio én andere regio's om ons heen. Hiervoor is een structurele financiële impuls nodig voor stedelijke ov-, weg- en fietsinfrastructuur. Wij roepen u daarom op om met ons werk te maken van de meest urgente grote projecten:

- Het verder brengen en samenwerken ten aanzien van de Merwedelijn voor de grootste woningbouwlocatie van Nederland.
- De gefaseerde aanpak van het nationale fileknelpunt knooppunt Hoevelaken (parlementaire topprioriteit volgens bijna de voltallige Tweede Kamer), in samenhang met knooppunt A1/A30 Barneveld.
- Het toekomstbestendig maken van Amersfoort Centraal.

¹ De Metropoolregio Utrecht wordt gedragen door de netwerkorganisaties van gemeenten (U10 en Regio Amersfoort) en de provincie Utrecht. Daarbij wordt nauw samen gewerkt met de aangrenzende regio's Foodvalley en Gooi en Vechtstreek.

Economie

De MRU bewijst hoe verdienvermogen gecombineerd wordt met een hoge kwaliteit van leven. Utrecht, Heart of Health, is de regio waar bedrijven, kennisinstellingen en publieke partners samenwerken aan een gezondere en duurzamere toekomst. De MRU is mede daarom uitgeroepen tot meest competitieve regio van Europa. Hier ontwikkelen we innovatieve oplossingen die het mogelijk maken om gezonder te leven – fysiek, mentaal en sociaal - in een prettige omgeving. Juist nu is het belangrijker dan ooit om duurzaam, gezond en klimaatvriendelijk te leven, met oog voor natuur en biodiversiteit én voor onze weerbaarheid en strategische autonomie. Als MRU leveren we een grote bijdrage aan het oplossen van maatschappelijke opgaven in Nederland en daarbuiten. Dat is echter niet vanzelfsprekend. Daar moeten we aan blijven werken en er zijn aanvullende investeringen voor nodig:

- Het versterken van het Utrechtse vestigingsklimaat door middel van de ruimtelijk-economische investeringsagenda, met specifieke investeringen in het regionale kennis- en innovatieclusters om zodoende direct de Nederlandse concurrentiepositie, economische weerbaarheid en strategische autonomie te vergroten. Hierbij moeten in ieder geval proposities op talent, innovaties en werklocaties worden uitgewerkt.
- De kabinetsvisie Biotechnologie 2025-2040, met Life Sciences & Health als belangrijke pijler, verder uit te werken. Onze ambitie is om van het Utrecht Science Park dé leidende kennishub voor kankeronderzoek en regeneratieve geneeskunde in Nederland te maken. Biotechnologie is een essentiële economische levensader van Nederland (as Leiden-Utrecht-Oss). De Kabinetsvisie 2025-2040 dient per pijler nader uitgewerkt te worden met relevante pps-partijen, versterkt met meerjarige investeringen in o.a. onze innovatielocaties.

Landschap

De MRU kenmerkt zich door unieke en waardevolle landschappen in relatief klein gebied dat druk wordt gebruikt. Bovendien dwingen overstromingsgevaar, bodemdaling en droogte ons ruimte te vinden voor water. Het realiseren van robuuste groene en blauwe structuren zijn randvoorwaardelijk voor verdere groei in onze regio. Het is daarom cruciaal om snel werk te maken van natuurherstel in en rondom Natura2000-gebieden en de groene en blauwe structuren te versterken met het oog op klimaatadaptatie, recreatieve druk en ecologie. De toename van woningen vraagt om het mee laten groeien van groen en recreatie, zodat we een gezonde en duurzame leefomgeving realiseren. Een transitie van het landelijk gebied is daarom noodzakelijk, waarbij we ook perspectief voor agrariërs willen bieden. In dit kader wijzen we op het belang:

- In te zetten op extra middelen voor toekomstbestendige (recreatief) groen in en om de stad.
- Te pleiten voor voldoende middelen te reserveren voor de benodigde transitie in de landbouwsector (zoals doelsturing- en reductiestikstof maatregelen).
- Oog te hebben de benodigde middelen voor de uitvoering van het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). Om opgaven integraal te realiseren (natuur, water, klimaat en landbouw).
- Te zorgen voor een compleet, financieel gedekt en juridisch geborgd maatregelenpakket, dat voorziet in geborgde stikstofreductie en natuurherstel.

Met vriendelijke groet,

Namens de partners binnen de Metropoolregio Utrecht en de Economic Board Utrecht

de commissaris van de Koning in de provincie Utrecht,

Hans Oosters